

Aan de Gemeenteraad

DATUM
21 mei 2024

ONS KENMERK
2400014757

BEHANDELD DOOR
A.S.R. de Bloois

UW BRIEF VAN

UW KENMERK

DOORKIESNUMMER

ONDERWERP

Uitvoeringsplan Groen en Duurzaam Enschede 2024

Geachte leden van de Raad

Uitvoeringsplan Groen en Duurzaam

In mei 2023 ontving u van ons het eerste Uitvoeringsplan Groen en Duurzaam Enschede. In dit uitvoeringsplan staat het overzicht van inkomsten en uitgaven voor maatregelen en projecten rond het thema duurzaamheid over de periode 2023, met een doorkijk tot 2025.

Hierbij ontvangt u het Uitvoeringsprogramma Groen en duurzaam Enschede 2024. Hiermee geven we het door uw raad gewenste inzicht in inkomsten en uitgaven op het thema duurzaamheid voor 2024.

Uitvoeringsplan 2024

Dit voorliggende Uitvoeringsplan heeft een iets andere opbouw dan de vorige versie.

- De versie 2024 is uitgebreider dan die van 2023. Het voorliggende uitvoeringsprogramma is niet alleen een financieel overzicht maar ook een beschrijving van de doelen, ambities en projecten. Ook is er een beknopte terugblik op de behaalde resultaten in 2023 (zie 'Groen en Duurzaam Enschede terugblik').
- De versie 2024 benoemt alle in de begroting opgenomen acties, waardoor een goede verbinding met de begroting te leggen is.
- Het overzicht van inkomsten en uitgaven is wat minder gedetailleerd weergegeven.

Op weg naar het uitvoeringsplan 2025

Wij stellen dit najaar het uitvoeringsplan 2025 op. Deze borduren we voort op het voorliggende uitvoeringsplan 2024 en proberen deze weer verder aan te vullen en te verbeteren. Hierin leggen we ook de verbinding met de routekaarten die horen bij de opgave Groen en Duurzaam Enschede. In deze routekaarten wordt een schets gegeven van de mijlpalen en doelstellingen voor de komende 10 jaar.

Het uitvoeringsplan 2025 wordt dan als bijlage bij de begroting 2025-2028 opgenomen. Dit conform uw verzoek in de motie "meer inzicht in inkomsten en uitgaven duurzaamheid in of bij de begroting" van 6 november 2023.

Indeling en Leeswijzer

Duurzaamheid is een breed begrip en gaat over veel verschillende onderwerpen. In het Uitvoeringsplan hanteren wij net als in de vorige versie de 6 pijlers uit het klimaatakkoord als indeling:

1. Gebouwde omgeving
2. Industrie en bedrijvigheid
3. Landbouw en landgebruik
4. Mobiliteit
5. Elektriciteit (uit hernieuwbare bronnen)
6. Overkoepelend

Deze indeling sluit aan bij de toekenning van de landelijke middelen voor uitvoering van de taken die voortkomen uit het Klimaatakkoord. Ook sluit deze indeling aan bij de indeling van onze energievisie.

Per thema geven we aan wat de doelstelling in het Klimaatakkoord is, welke doelen en acties zijn opgenomen in de begroting, en geven we per maatregel een beschrijving van de werkzaamheden in 2024. Ook vindt u per maatregel wat het benodigde budget is en welke middelen hier als dekking tegenover staan.

Toelichting dekkingsbronnen

De gemeenten spelen een belangrijke rol in de uitvoering van het klimaat- en energiebeleid. De opgave is groot en vraagt veel geld, capaciteit en kennis om alle werkzaamheden uit te voeren. De Vereniging van Nederlandse Gemeenten (VNG) drong al in een vroeg stadium bij het rijk aan op financiële ondersteuning van gemeenten.

In opdracht van het ministerie van EZK is onderzoek gedaan naar de omvang van de extra taken voor gemeenten. En zijn afspraken gemaakt over de toekenning van extra uitvoeringsmiddelen voor de periode 2023 tot en met 2025.

CDOKE

Elke gemeente ontvangt via de "tijdelijke regeling capaciteit decentrale overheden voor klimaat – en energiebeleid" (CDOKE) extra middelen. Voor de periode 2023-2025 gaat het voor Enschede om een bedrag van gemiddeld 3 miljoen euro per jaar. Deze middelen zijn bedoeld om de interne organisatie te versterken voor het uitvoeren van onze klimaat- en energietaken. We mogen deze middelen nagenoeg alleen inzetten voor het aantrekken van extra personeel en het inhuren van expertise. Deze middelen mogen niet ingezet worden als investeringsbudget.

Spuk middelen

Het Rijk stelde ook extra geld beschikbaar voor gemeenten via de zogenaamde SPUK-middelen. Zo ontvingen we via een SPUK Aanpak energiearmoede een bedrag van 7,8 miljoen euro voor de jaren 2022 – 2025. Sinds dit jaar ontvangen we ook middelen uit de SPUK Lokale aanpak isolatie van 3,5 miljoen euro voor de periode 2024-2026.

Ook is in 2024 een extra bedrag van 6,4 miljoen euro toegekend voor fietsstimulering en 0,2 miljoen euro voor mobiliteitshubs.

Begroting

Naast de middelen die vanuit het Rijk zijn ontvangen zetten we natuurlijk ook eigen middelen in. Omdat deze voortkomen uit vastgesteld beleid en bijbehorende uitvoeringsprogramma's.

Belangrijkste conclusies

In 2024 wordt op bijna alle thema's meer besteed. Er zijn meer middelen vanuit het Rijk toegekend, bijvoorbeeld een verhoging van de Spuk regeling voor energiearmoede en de nieuwe Spuk-uitkering voor het energiebespaarprogramma . Ook is er voor fietsstimulering – onderdeel van het thema Mobiliteit- een forse bijdrage vanuit het Rijk ontvangen.

Ook zijn er meer eigen middelen begroot voor duurzaamheidsmaatregelen. Zo is het beschikbare budget voor het verduurzamen van gemeentelijk vastgoed opgehoogd van 3 miljoen euro in 2023 naar 4,5 miljoen euro in 2024.

In het Uitvoeringsprogramma 2023 is al aangegeven dat de uitgaven in 2024 zouden stijgen. Doelstellingen op duurzaamheid worden overigens niet alleen behaald met meer (investerings)middelen. Dit is ook afhankelijk van onze rol als gemeente. Soms investeren we geheel zelf. In andere gevallen cofinancieren we en heel vaak beperkt onze rol zich tot het faciliteren.

Doorkijk 2025 en verder

De zogenaamde CDOKE middelen worden ook in 2025 uitgekeerd. Ook kunnen wij voor 2025 weer aanspraak maken op SPUK middelen.

De bijdrage die gemeenten in 2026 en daarna ontvangen is nog niet bekend. Het onderzoek naar de extra taken en bijbehorende kosten voor gemeenten die voortkomen uit de afspraken in het Klimaatakkoord is onlangs herijkt. Hieruit blijkt dat de kosten hoger uitvallen dan eerder gedacht. Of en op welke wijze deze hogere kosten ook resulteren in hogere bijdragen aan gemeenten is onderwerp bij de lopende kabinetsformatie.

Tot slot

Als u meer informatie over het voorliggende Uitvoeringsplan wilt, of ons suggesties mee wilt geven voor een volgende versie van het UVP, zijn wij uiteraard altijd bereid hierover met u in gesprek te gaan.

Hoogachtend,

Burgemeester en Wethouders van Enschede,
de loco-Secretaris, de Burgemeester,

(E.A. Smit)

(R.W. Bleker)